

«Круглий стіл»

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ВЗАЄМОВІДНОСИН УКРАЇНИ
З ЄС КРІЗЬ ПРИЗМУ
ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

Європейська інтеграція

є важливим складником процесу глобалізації сучасного світу та продовженням магістрального шляху модернізації західної цивілізації. Вона має декілька вимірів:

- * *по-перше* – *поглиблення інтеграційних процесів* у різних сферах суспільно-політичного життя країн (політичній, економічній, воєнно-політичній), що організаційно утворюють повноцінну спільноту;
- * *по-друге* – *процес географічного розширення* європейської спільноти за рахунок вступу нових членів з регіону Центрально-Східної Європи та інших держав.

В основу еволюції Європейського Союзу покладено

- * принцип поступовості або поетапності, коли кожний наступний крок у європейській інтеграції визначається назрілими матеріальними й економічними передумовами.
- * Інтеграція є явищем, яке обслуговує потреби розвитку, а не є самоціллю конкретних політичних кіл.

На зламі століть у розвитку ЄС сталися суттєві зміни:

- * здійснилось четверте, п'яте, шосте та сьоме розширення Союзу, які перетворили його на одне з найпотужніших утворень світу.
- * ЄС досяг найвищого рівня економічної інтеграції — формування економічного та монетарного союзу і перейшов до формування спільної зовнішньої політики та політики безпеки.
- * Лісабонський договір ознаменував завершення тривалого етапу інституційного становлення Європейського Союзу,
- * на фінансову та економічну кризу, що розпочалася 2008 р., ЄС відповів ідеєю подальшого єднання — розширення інтеграції у фіскальній та бюджетній сфері (так званий «план Меркозі»).

Виклики для ЄС

- * “Брекзйт” та вироблення майбутнього бачення розвитку ЄС
- * Економічні виклики
- * Посилення безпекових викликів у світлі новітніх гібридних конфліктів у регіоні
- * Міграційна криза
- * Прихід до влади Д. Трампа у США
- * Тероризм як спосіб дестабілізації внутрішньої ситуації у країнах-членах ЄС

«Трансформуючий вплив»

- * *Об'єднана Європа формує новий тип впливу — «трансформуючий вплив», який працює у масштабі досить тривалих часових періодів і спрямований більше на демократичний переустрій світу, ніж на досягнення «сьогочасних» тактичних успіхів. Інструментами цього впливу є не військові бюджети і високоточна зброя, а договори, угоди й закони, які поєднують держави спільними стандартами.*

Глобалізація і державний суверенітет

- * В умовах глобалізації зміст і роль державного суверенітету трансформуються. У межах ЄС як інтеграційного утворення новітнього типу йдеться не про відмову від державного суверенітету, а про «об'єднання суверенітетів» – спільні дії країн-членів з метою ефективнішої реалізації власних національних інтересів.
- * ЄС має гнучку систему прийняття рішень, що поєднує суверенітети держав-членів та дозволяє їм контролювати процеси обмеження їх прерогатив. У цій системі право індивідуального вето доповнюється системою «участі або неучасті за бажанням» (у євроні, Шенгенській угоді, Хартії фундаментальних прав тощо), а також системою голосування кваліфікованою більшістю. За цих умов кожна з країн-членів незалежно від розміру та рівня економічного розвитку реально впливає на рішення всередині ЄС і отримує, за необхідності, безпекові гарантії.
- * Процес інтеграції в ЄС відкриває для України перспективу підтримки державного суверенітету у нових міжнародних умовах, коли державна незалежність виявляється не у праві на здійснення одноосібних дій, а у реалізації національних інтересів спільно з іншими державами, що поділяють такі самі цілі.

Відносини Україна-ЄС ґрунтуються на спільних цінностях та спільних інтересах

* Співпадіння інтересів є основою взаємовигідного співробітництва між Україною та ЄС, а їх реалізація – передумовою задоволення життєво важливих потреб країн і народів в економічній, політичній, гуманітарній, екологічній та інших сферах.

Спільні цінності України та ЄС

* повага до демократичних принципів, верховенства права, доброго врядування, прав людини і основоположних свобод, у тому числі прав осіб, які належать до національних меншин, недискримінація осіб, які належать до меншин, і повага до різноманітності, людської гідності та відданість принципам вільної ринкової економіки.

Спільними інтересами України та ЄС

є завдання щодо створення зони миру, стабільності та безпеки в регіоні, що спочатку зазначенні в цілях Європейської політики сусідства (2004 р.), а потім підтверджені Глобальною стратегією ЄС із зовнішньої і безпекової політики (2016 р.) і повністю відповідає національним інтересам України.

Імплементація положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС відкриває шлях для:

- * створення конкурентоспроможної, соціально орієнтованої ринкової економіки;
- * залучення інвестицій та технологій для модернізації виробництва та транспортної інфраструктури;
- * підвищення якості товарів та послуг, що створює умови для виходу не лише на європейський ринок, а й на ринки інших держав;
- * активізації співробітництва з ЄС в енергетичній сфері;
- * підвищення ефективності використання коштів, отримання консультативної, технічної, фінансової допомоги у здійсненні демократичних реформ;
- * опанування передовими методами підготовки, ухвалення та імплементації політичних рішень;
- * підвищення загального рівня професійності та демократизації української влади;
- * розвитку громадянського суспільства тощо.